

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 184.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e50586/facsimile.pdf> (tilgået 08. juni 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

taft, for mit Medlemme ikke kan have Noget imod den Medforretning, som blev foretaget af den erede Rigsdagsmand for Randers Amt 6te District (Rie), at der skulde vælges 10 Medlemmer af Afdelingerne, men 7 af Forsamlingen. Dette vil jo i Virkeligheden være svigende fra mit tidligere Forslag, og Forskellen mellem det hele Antal af Comiteens Medlemmer er ikke betydelig.

Brink-Scibelin: Den erede Rigsdagsmand for Fredericia (Bang), har i sit første Forslag stillet sin Mening om, at det større Antal skulde vælges igjennem Afdelingerne, derved, at han troer, at Interessen for Sagen i Afdelingerne derved skulde vinde, det Medlemme ved Behandlingen i Afdelingerne trænge bedre ind i den. Men jeg kan ikke se, at jeg ikke kan indse, at den Udsættelighed, at der kan vælges 1 Medlem af hver Afdeling, skulde enten gjøre en saa vigtig Sag mindre interessant eller være til Hindrer for Medlemmerne i at trænge saa godt ind i den. Endnu det Behandlingen af Sagen det er jo vist nok, at Sagen skal blive behandlet saa omhyggeligt som muligt, og at den bedste Betænkning kan blive udarbejdet; men dette troer jeg ligesaa godt vil kunne opnaaes ved, at det største Antal vælges af Forsamlingen, som derved, at det vælges af Afdelingerne. Imod at tage det største Antal af Forsamlingen har man anført, at Utrykkelser i Regulerings Lov skulde være berømt, da det af dem skulde fremgaae, at det større Antal skal vælges af Afdelingerne og kun det mindre Antal tilføies af Forsamlingen selv; men jeg troer, at disse Utryk ikke bør være i Loven, og jeg kan ogsaa med det største Medlem af Høveds Amt 6te District (Nørpær) antage, at det ikke kan gaae tydeligt fremgaar af Regulerings Lov, at det større Antal vælges af Afdelingerne.

Næder: Jeg vil blot gjere opmærksom paa, at naar Valgene fore i Afdelingerne, der de efter foregaaende Debat; jeg lærer altsaa fuldkommen vel at hende, af hvilken Mening enhver Medlem i Afdelingen er, og jeg kan ogsaa saa meget lettere erfare mit Votum, med Gensyn til hvem jeg staaer at vælge til Medlem af Comiteen, end naar Valget berindes paa i plene eller i Forsamlingen selv uden foregaaende Behandling, og jeg altsaa ikke kan modvære mit Stemme ved Røst og mit Kjendskab til Randers almindelige Dugtlighed og Gode i Almindelighed til at intræde i Comiteen. Det forekommer mig derfor ogsaa, at det vil være rigtigst og bedst, at de fleste Medlemmer vælges af Afdelingerne, og jeg skal forevigt fuldkommen fremme overens med det erede Medlem for Randers Amt 6te District (Rie) i, at man tager 10 af Afdelingerne og 7 udenfor disse, da man derved vil have den fuldstændige Leilighed til at reviderer de Mangler, som er opstaaede ved Valgene i Afdelingerne. Jeg skal endelig tilføie mig en Bemærkning med Gensyn til Anstallet, at paa Udsættelse af Medlemmerne som intræde i Comiteen, 15, skulde man der intet Forsættelses-Udsæt havde, men maatte først selv udarbejde et; her have vi et Udsæt, men Sagen er dog af den Betydning, at det maatte være ønskeligt, at det skulde kunne deeltage i en saa vigtig Forhandling.

Hjergens-Hofing: I det jeg forevigt staaer mig til det Forslag, som den erede Deputerede for Bornholms Amt 2det District (Madsig) har holdt i denne Sag, stemmer jeg med den erede Rigsdagsmand for Randers Amt 6te District (Rie) for det Forslag, at der vælges 10 af Afdelingerne og 7 ved frit Valg af Forsamlingen.

Clausen: Jeg kan ikke, efter hvad der er anført fra begge Sider, overbevise mig om, at det skulde være hensigtsmæssigt med Gensyn til Sammenfatningen af den Comitee, som skal nedlægges til Behandlingen af Oranloven, at Udvælget af den større Deel af denne Comitees Medlemmer skulde blive bestemt ved den tilfældige Røst, hvorunder Afdelingerne ere blivne sammensatte. Jeg vil tilføie mig at erindre om den omhyggelige Overveelse, som dette Punkt staaer under Forhandlingerne om Regulerings Lov, om Comiteemedlemmer skulde vælges med Ansættelse eller med absolut Pluralitet. Man kan bremde til det Resultat, at Comiteens Medlemmer skulde vælges med absolut Pluralitet af hele Forsamlingen, og jeg vil nu henstille til nærmere Overveelse, om det da skulde bestaae hensigtsmæssigt, at i en Comitee af den Natur, som den her omhandles, det større Antal Medlemmer skulde kunne indtræde ved Valg af 15 eller 16 Stemmer; det forekommer mig, at stemmer dette end maatte med Regulerings Lovens Bogstav, stemmer det dog vist ikke med Regulerings Lovens

Bang: Jeg vil i Anledning af den erede Vice-Formands sidste Bemærkning blot tilføie, at det forekommer mig, at Næsten i den hele Afstemnings-Indretning medfører, at Valget af det større Antal bør foregaae i Afdelingerne, og at det ikke skulde indvendes, at i Gensyn til Valget skal der med Pluralitet. Jeg kan bemærke, at i Afdelingerne skal Valget ogsaa fore med absolut Pluralitet; nu er det vist i enkelte Tilfælde, men efter at Berøring kan i forholdet til saa Tilfælde, muligt, at der ved Valget i Afdelingerne kan forekomme et andet Resultat end det, som Pluralitetens Valg i Forsamlingen vilde give; men Afdelingerne blive vedtagne netop for at give Minoriteten denne Ret, det var netop Elementet med Afstemningslovene, at Minoriteten ikke skulde udelukkes fra at kunne faae forholdsvis enkelte Medlemmer ind i Comiteerne; netop i denne Haand er det ved det Anførte givet mig Leilighed til at fremhæve en og, som det synes mig, vigtig Grund for den Mening, at Afdelingerne skulde vælge det større Antal. Pluraliteten i hele Forsamlingen vil forevigt vist ogsaa være Pluralitet i de fleste Afdelinger, og det bliver altsaa kun forholdsvis i saa Tilfælde, hvor der bliver Leilighed for Minoriteten at bremde den Ret, som man ved Afstemnings-Systemet har tilføiet at give den.

Brink-Scibelin: Jeg skal blot tilføie mig en Bemærkning med Gensyn til hvad der er bleven ytret af den erede Rigsdagsmand for Stenderborg Amt 1ste District (Kaber). Han anførte til Begynde for, at det større Antal skulde udvælges igjennem Afdelingerne, at man der bedst lærte hinandens Dugtlighed at hende, men det kunde dog gjere mere, at Resultatet blev, at den Dugtlighed, man jaalede lærte at hende, ikke var tilstrækkelig til at faae en fuldstændig Representation af de mange Standkaber, som man maatte ønske der skulde gjere sig gjældende, ind i Comiteen.

Rieby: Det forekommer mig, at Høvedsforordningen har et Sværgsmaalet om, hvad politisk Ansættelse den, der vælges til Medlem af Comiteen, har; men denne politiske Ansættelse kan ikke blive bestemt uden netop igjennem Afdelingerne. Vi have vel en forudsatt Mening om, til hvilken Ansættelse den enkelte skulde og bestemt sig, men det er først naar vi træde sammen i Afdelingerne, at dette kan blive tydeligt og klart. Naar altsaa Forsamlingen vælger Gensidens taler, saa vælger den mere eller mindre tilfældig; naar derimod Afdelingerne vælger det, ere de istand til at vælge med bestemt Gensigt. Dertil kommer, at naar Forsamlingen vælger Gensidens taler, vil Valget naturligt fremgaae af den Pluralitet og altsaa af den politiske Ansættelse; naar derimod Afdelingerne vælger, vil den afsigende politiske Ansættelse, der vel i det Hele er i Minoriteten, men der i en enkelt Afdeling godt kan være i Majoriteten, komme til sin Ret og gjennem sine Representanter have Leilighed til at komme til Orde og gjere sig gjældende i Comiteens Forhandlinger. Det er saaledes, at jeg skulde troe, at det største Antal af Valgene indvirkende burde fore igjennem Afdelingerne selv.

Formanden: Der foreligger altsaa et Forslag om, at der til Comiteen skal vælges 17 Medlemmer, nemlig 10 gjennem Afdelingerne og 7 af Forsamlingen, samt et andet Forslag, der gaar ud paa, at Comiteen skulde bestaae af 15 Medlemmer, 5 valgte gjennem Afdelingerne og 10 af Forsamlingen. Der er vist ogsaa fremstillet det Forslag, at der til Comiteen skulde vælges 10 Medlemmer af Afdelingerne og 5 af Forsamlingen; men hold jeg har foreslaet den erede Proponent rigtigst, har han erklæret, at han tiltraadte det foreslaaede Forslag, og hold han derfor ikke urgerer videre paa det af ham foreslaaede Forslag, og heller ingen Anden optager det, antager jeg, at det er tilstrækkelig at sætte under Afstemning, for hvilket af de 2 foreslaaede Forslag Forsamlingen vil erklære sig. Jeg vil da opfordre de Herrer, som hende for, at Comiteen, saaledes som foreslaet af Rigsdagsmanden for Randers Amt 6te District (Rie), skal bestaae af 17 Medlemmer, til at rejse sig, det jeg formener, at de, der ikke fremme for dette Forslag, derved erklære sig for det andet, at Comiteen sammensattes af 15 Medlemmer, 5 valgte af Afdelingerne og 10 af Forsamlingen.